

MARK TWAIN

**AVENTURILE
LUI
TOM SAWYER**

Editura ASTRO

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României TWIN, MARK

Aventurile lui Tom Sawyer / adaptare după Mark Twain de Andreea Șerbănescu. - Ed. a 2-a. - București : Astro, 2015

ISBN 978-606-8148-76-2

I. Șerbănescu, Andreea (adapt.)

821.111(73)-93-31(0.046.6)=135.1=111

Editura ASTRO

Str. Iacob Negruzzi, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel. / Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:

www.carteamea.ro
www.cartescolara.ro
www.depozit-de-carti.ro
www.pro-librarie.ro

© Toate drepturile asupra ediției de față sunt rezervate
exclusiv Editurii Astro.

Capitolul 1

— Tom!

Nici un răspuns.

— Tom!

Nici un răspuns.

— Dar ce-i cu băiatul ăsta? Unde să fie oare?...
Tom, n-auzi?

Bătrâna își trase ochelarii pe nas și privi pe deasupra lor prin odaie, apoi îi ridică și privi pe sub ei. Rareori se uita prin sticla lor la un gândăcel de băiețel ca Tom. Erau ochelarii ei de zile mari, la care ținea ca la ochii din cap și pe care îi purta așa, ca pe o bijuterie, căci la fel de bine ar fi putut să vadă și fără ei.

Rămase pe loc o clipă, calmă dar mirată, apoi strigă destul de tare ca s-o poată auzi toți pereții:

— Ei las' că că pun eu mâna pe tine și-o să vezi ce...

Dar n-apucă să termine ce avea de spus, că și începu a izbi cu măturoidul pe sub pat, încât abia mai putea respira. Sub pat, însă, nimic; doar pisica miorlând o zbughi speriată afară.

Sfârșită de oboseală, bătrâna zise:

— Dumnezeuule mare, de când sunt n-am mai văzut un băiat ca ăsta!

Îndreptându-se apoi din șale, o luă spre ușa deschisă și rămase în prag, căutând cu privirea de-a lungul tufelor de roșii de lângă gard și a bălăriilor din grădină. Dar Tom, nicăieri. Pierzându-și răbdarea, începu să strige cât putu de tare:

— To-o-om!

Deodată auzi un zgomot ce venea din spatele ei. Se întoarse și-l văzu pe Tom încercând să se strecoare pe lângă ea.

— Ia te uită! Aici erai? Cum de nu m-am gândit la cămară? Ce făceai acolo?

— Cum nimic? Uite ce-i pe mâinile tale, uite ce ai la gură! Cu ce te-ai murdărit în halul ăsta?

— Nu știu, mătușă.

— Las că știu eu; cu dulceață. De câte ori ți-am spus să nu mai umbli la dulceață, ai? Îți vin eu acum de hac, împielitătule! Ia dă nuiua încoace!

Nuiuaia începu să se miște prin aer, semn că nu mai era vorba de nici o glumă.

— Doamne, mătușă, ia te uită ce-ai în spate!

Bătrâna, strângându-și fustele, se răsuci să poată vedea ce e în spatele ei și fără să-și dea seama, dădu drumul băiatului. Într-o clipă acesta o luă la fugă, cățărându-se pe gardul înalt de uluci dispărând în spatele lui. Mătușa Polly rămase o clipă locului, zăpăcită, apoi râse cu blândețe.

— Bată-te norocul să te bată! Of! Că nu mai mă învăț minte odată! De câte ori nu m-a dus de nas copilul ăsta și uite că tot mai mă las păcălită. Ce ți-e și cu bătrâni! Vorba ceea: nu mai înveți cal bătrân în buiestru. Dar tot timpul scornește un șiretlic nou, împielitătul! Și-atunci, cum să știu, biata de mine, la ce să m-aștept de fiecare dată? Dar parcă le caută special de reușește să mă facă să-mi sară țandăra. Și mai știe șmecherul că, dacă îmi dă o clipă de răgaz sau mă face să râd, s-a dus supărarea și nu-l mai pot bate. Dar cred că nu mă port cu el cum trebuie. Bătaia e ruptă din rai. Dacă nu-i altoiești vreo două cu nuiuaia, nu faci nimic, ăsta-i adevărul-adevărat. Multe o să mai avem de tras și unul și altul, dacă-l las de capul lui. Parc-a intrat dracu-n el, Doamne iartă-mă! Da, ce să fac, e băiatul răposatei mele surori, Dumnezeuu s-o ierte, nu mă lasă inima să-l bat. De câte ori îl iert, îmi pare rău, și de câte ori dau în el, mi se rupe inima. Bine

spune Sfânta Scriptură: omul născut din femeie are viața scurtă și plină de griji; vezi bine că așa-i. Acum o să chiulească de la școală și se va juca toată după-masa și vreau nu vreau, o să fiu nevoită să-l pun la treabă mâine, drept pedeapsă. Greu îmi vine să-l pun să lucreze duminica, când ceilalți copii se joacă, dar ce pot face? Fuge de treabă ca dracu de tămâie, n-am însă încotro, trebuie să mă și ajute, că doar eu îi vreau binele.

Într-adevăr, Tom trase chiulul întreaga după amiază, distrându-se de minune. Se întoarse acasă înainte de cină ca să-l ajute pe Jim, micul servitor negru, să taie lemne pentru a doua zi și să facă surcele – la timp ca să-i povestească lui Jim năzbâtiile lui, în vreme ce Jim făcea mai toată treaba. Fratele mai mic al lui Tom – de fapt frate-său vitreg – Sid, își terminase partea lui de muncă, adunatul surcelelor. Sid era un băiat cuminte, ascultător, nu făcea nebunii ca alți copii.

În timp ce Tom lua masa de seară și fura zahăr ori de câte ori avea prilejul, mătușă Polly îi puneă fel de fel de întrebări meșteșugite, doar-doar l-o face să se dea de gol cu ceva. Ca multe ființe nevinovate, ea se credea vicleană nevoie mare, înzestrată cu talentul de a pătrunde în taina lucrurilor ascunse, de nepătruns; îi plăcea să creadă că urzelile ei erau extraordinare șiretlicuri. Așa că începu.

— Tom, a fost cam cald azi la școală, nu-i așa? întrebă ea.

— Da, tușă.

— Cald rău, nu?

— Da, tușică.

— Și nu ți-a venit să te duci la scăldat?

Tom tresări; o bănuială neplăcută îi încolți în suflet. Privi atent chipul mătușii, apoi răspunse:

— Nu, nu... adică nu prea...

Bătrânica întinse mâna și-i pipăi cămașa.

— Ei, dar pareă acum nu ți-e prea cald.

O flata faptu că-i gășise cămașu uscată, fără să știe nimeni ce avea ea de gând. Dar Tom o cunoștea bine și, ghicindu-i gândul, răspunse:

— Unii dintre noi ne-am pus capul sub cișmea, uite, al meu e ud și-acum.

Pentru o clipă mătușii Polly îi fu ciudă că trecuse cu vederea o dovadă atât de grăitoare și că pierduse prilejul de a-și arăta istețimea. Dar numai-decât îi veni o idee:

— Tom, când ți-ai pus capul la cișmea, sper că nu ți-ai desfăcut gulerul de la cămașă, acolo unde-l cususem eu? Ia descheie-te la haină, să văd!

De pe fața lui Tom pieri orice urmă de îngrijorare, își descheie liniștit haina.

Gulerul cămășii era bine prins la locul lui.

— Bine... Hai, du-te și vezi-ți de treabă! Am vrut și eu să știu dacă n-ai tras cumva chiulul de la școală ca să te duci la scăldat! De data asta, hai, treacă de la mine. Te pomenești, vorba aia, că oi fi vreo brânză bună în burduf de câine! Oi fi mai bun decât pari. Dar voi fi cu ochii pe tine! Acum ai scăpat...

Nu era mătușu prea bucuroasă ca a dat greș cu agerimea ei, însă era fericită să știe că Tom e pe drumul cel bun și că părea s-o fi ascultat măcar o dată. Dar Sid interveni:

— Dacă nu mă-nșel – zise – i-ai cusut gulerul cu ață albă... și uite, asta-i neagră.

— Vai! Sigur că l-am cusut cu ață albă!... Tom!!

Dar Tom nu mai zăbovi să aștepte urmările, că o și zbughi pe ușă afară, strigând:

— Sid, nu voi rămâne dator la tine, ai grijă!...

Când simți că nu mai este în pericol, ridică reverul hainei, unde erau înfipite două ace mari de cusut, înfășurate unul cu ață albă și altul cu ață neagră, apoi își spuse: „De nu era Sid, n-ar fi băgat mătușu de seamă, fir-ar să

fie! Ba coase cu alb, ba coase cu negru! Să se hotărăscă odată! Ori cu negru, ori cu alb! Ca să știu și eu! Și Sid asta... o să vadă el de la mine...”

Tom nu ar fi putut să fie dat ca exemplu celorlalți băieți din târg. Cunoștea el un băiat „model”, dar nu putea să-l înghită.

Nu trecură însă nici două minute și uită de toate problemele, nu că ele ar fi fost așa importante pentru el... acum avea o nouă și arzătoare preocupare, care-l făcea să uite de tot. De data asta era vorba de un fluierat nou, care-i plăcea mult și pe care-l învățase de la un negru. Își dorea cu ardoare să-l încerce în voie. Fluieratul ăsta semăna cu al păsărilor; era un fel de tril curgător, obținut prin atingerea cerului gurii cu limba, la intervale scurte, în mijlocul unei melodii. Repetându-l cu sârguință, Tom reuși să-i prindă secretul și iată-l acum mergând alene pe stradă, fluierând plin de satisfacție. Starea lui sufletească era foarte asemănătoare cu aceea a unui astronom care descoperă o planetă nouă, dar cred că băiatul simțea o bucurie cu mult mai mare decât ar fi simțit astronomul.

Nu se întunecase încă. Era vară, iar după-amiaza se prelungea. Deodată Tom se opri din fluierat. Îi apărură în față un străin, un băiat puțintel mai mare ca el. Un nou venit, fie că era băiat sau fată, stârnea curiozitate, dar și revoltă în micul oraș sărăcăcios St. Petersburg. Băiatul acesta era bine și frumos îmbrăcat într-o zi de lucru, ceea ce era foarte ciudat! Era nemaipomenit! Uimitor! Purta o pălăriuță elegantă, o haină din postav albastru, încheiată până-n gât, nou-nouță și curată, ca scoasă din cutie, pantalonii la fel. Avea și ghețe în picioare, deși nu era decât vineri; cravată la gât – o panglică colorată, de toată frumusețea – și un aer de orașean, care pe Tom îl enerva. Și cu cât îl privea mai mult, cu atât era mai scârbit de

ținuta străinului și cu atât îi părea propria lui îmbrăcăminte mai ponosită.

Amândoi stăteau și se uitau unul la altul fără să scoată un cuvânt. Când unul făcea vreo mișcare, celălalt făcea la fel, dar în lături, în cerc. Se priveau mereu față-n față, pândindu-se ca doi cocoși. Tom sparse gheața, spunând:

- Dacă vreau, te fac praf cu bătaia!
  - Încearcă, să te văd dacă poți!
  - De ce să nu pot?
  - Uite-așa, că nu poți!
  - Eu nu pooot?...
  - Vezi bine că nu!
  - Ba pot foarte bine!
  - Ba nu!
  - Ba pot!
  - Ba nu poți!
- Urmă o tăcere. Apoi Tom continuă:
- Cum te cheamă?
  - Ce te interesează? Ai treabă cu mine?
  - O să-ți arăt imediat ce am și ce n-am!
  - Hai! Să te văd!
  - Mai zi o dată și vezi tu ce pățești!
  - Pofitim că mai zic o dată!
  - Te crezi mare deștept? Dacă vreau, c-o mână te fac praf!
  - Nu zău? Aș vrea să-o văd și p-asta
  - O să vezi ce bătaie-ți trag, dacă mai faci mult pe deșteptul!
  - Nu mai spune! Vai de mine, mor de frică!
  - Deșteptule! Te crezi mare și tare! Ia uite la el... ce pălărie!
  - Ce-ai tu cu pălăria mea? Hai, ia-o de pe cap! Să poștești să te-atingi de ea... Care îndrăznește, praf îl fac!
  - Hai, nu te mai lauda atâta! Ești un lăudăros!

— Lăudăros ești tu!
 — Iar tu ești un mincinos, asta e, și ți-e frică să te bați cu mine.

— Mie, frică? Mă bat cu tine doar c-o mână.
 — Dacă mai trâncănești atâta, iau o piatră și-ți fac capul țândări.

— Nu mai spune!
 — Vezi tu acușica!
 — Hai, să te văd! Doar gura-i de tine! De ce nu dai?

De frică!

— Mie, frică?
 — Da, ție.
 — Ba nu mi-e frică deloc.
 — Ba ți-e.

Urmă o altă pauză, cu priviri sfidătoare date unul altuia și cu ocoluri unul împrejurul celuilalt. Curând stăteau umăr la umăr. Tom spuse:

— Pleacă de-aici!
 — Ba pleacă tu!
 — Nici nu mă gândesc.
 — Nici eu.

Acum stăteau înfipti unul lângă altul, într-un picior, îmbrâncindu-se din răsputeri și înfruntându-se, cu priviri pline de ură. Dar nici unul nu-l putea clinti din loc pe celălalt. După ce se luptară, până li se sui tot sângele în obraji, fiecare slăbi strânsoarea, fără a se slăbi o clipă din ochi. Tom rupse tăcerea:

— Ești un fricos și te porți ca o muiere. O să te spun lui frate-miu ăla mare. Să vezi ce-ți face! El, dacă-și pune mintea cu tine, te zdrobește numai cu un deget!

— Nu mai pot eu de frate-tu! Eu am un frate mai mare ca al tău – și, dacă vrea, te-aruncă tocmai peste gardul ăla. (Amândoi frații erau inventați.)

— Minți!
 — Asta crezi tu!

Atunci Tom, hotărât, trase o linie în praful de pe stradă cu degetul mare de la picior și spuse:

— Dacă n-drăznești să treci peste asta, te omor în bătaie, încearcă și-ai să vezi.

Băiatul cel străin păși imediat peste linie, spunând:

— Ia să te vedem, moară stricată ce ești!

— Nu mă stârni, atât îți spun!

— Te-am citit, numai gura-i de tine, dar când e vorba de bătaie...

— Măi nătăflețule, te bat pe doi gologani.

Băiatul cel străin scoase din buzunar doi bani mari de aramă și-i întinse în silă.

Tom îl lovi peste mână, de-i azvârli banii cât colo.

În clipa următoare, cei doi băieți se rostogoleau și se tăvăleau prin țărână, încâierați ca doi motani. Se trăgeau de păr, își rupeau hainele, se repezeau unul în nasul celuilalt, cu pumnii, cu unghiile, acoperindu-se de praf. Tom se trezi călare pe noul venit, pe care-l ținea strâns cu ambele picioare și-l lovea cu pumnii.

— Zi că te predai! striga Tom.

Celălalt se zbătea să scape și urla de furie.

— Zi că te predai!

Și-l Tom lovea mai departe cu pumnii. Într-un final, străinul strigă:

— Mă predau!

Tom îl lăsă să se ridice și-i spuse sfidător:

— Altă dată să te-nveți minte să mai faci pe grozavul și să te pui cu cine nu trebuie!

Băiatul cel străin o luă din loc, scuturându-și hainele, sughitând și uitându-se din când în când înapoi, dând din cap și amenințându-l pe Tom că o să-i arate el „când l-o prinde” data viitoare. Tom răspundea cu vorbe batjocoritoare și umflându-se în pene. Când întoarse spatele, dând să plece, celălalt se repezi, luă o piatră de pe jos și o aruncă în Tom drept între umeri, apoi, făcu

stânga-mprejur și o rupse la fugă. Tom îl fugări pe băiat până acasă la el, aflând cu prilejul acesta și unde locuia. Rămase acolo ceva vreme, ocupând o poziție strategică în fața porții și provocându-l să iasă afară; dar dușmanul se mulțumea să se strâmbe la el de la fereastră, făcându-se că nu înțelege, în cele din urmă apăru mama lui, care îl făcu pe Tom cu ou și cu oțet, numindu-l derbedeu, prost-crescut, mojiic, și poftindu-l să plece. Neavând încotro, Tom se văzu nevoit să plece, nu însă înainte de a spune „c-o să aibă el grijă de acel băiat.”

Ajunse acasă pe întuneric; se furișă cu grijă pe fereastră, dar, când să sară, nimeri chiar în brațele mătușii Polly, care-l pândea la geam. Când văzu ea în ce hal arăta și cum îi erau hainele de tăvălite și murdare, se hotărî a-l pune să lucreze duminică drept pedeapsă, asta fără dar și poate.

Veni și ziua de duminică, dimineața. Soarele strălucea pe cer, iar lumea fremăta de bucuria vieții. Inimile erau pline de cântec, iar celor cu inima tânără cântecul li se revărsa pe buze. Pe fiecare chip se vedea veselia, primăvara cânta la fiecare pas, iar văzduhul era plin de mireasma salcânilor în floare.

Dincolo de sat, dominându-l cu înălțimea sa, se zărea Dealul Cardiff, acoperit de verdeață. Nu era nici prea departe, nici prea aproape, ci tocmai la depărtarea potrivită ca să-ți pară un ținut de basm, liniștit, îmbietor.

La capătul drumului apăru Tom, ducând o căldare cu var și o bidinea cu coadă. Când dădu cu ochii de gard, întreg peisajul se posomorî și o adâncă tristețe îi înnegri sufletul. Douăzeci și șapte de metri de gard, de doi metri și jumătate înălțime! Lumea îi păru fără rost, viața o povară. Oftând, muie bidineaua și o trecu peste șipca de sus, repetă operația, iar și iar, măsură din ochi mica fâșie văruiată, apoi imensa întindere de gard nevăruiț și se lăsă descurajat pe o buturugă.

În acea clipă apăru Jim pe poartă, sărind într-un picior, cu o găleată goală în mână și cântând „Fetele din Buffalo”. Lui Tom niciodată nu-i plăcuse să se ducă la fântână după apă, dar astăzi parcă simțea altceva. Își aminti că la fântână se adună fel de fel de lume, băieți și fete de toate culorile: albi, mulatri și negri, care își așteptau rândul stând de vorbă, schimbând între ei tot felul de nimicuri de joacă, certându-se, luându-se la bătaie și zbenguindu-se în fel și chip. Își mai aminti că, deși până la fântână nu erau decât vreo sută și ceva de metri, Jim întârzia întotdeauna cel puțin o oră și niciodată nu se

înapoia dacă nu se ducea cineva după el să-l aducă acasă. Gândind la aceste lucruri, Tom spuse:

— Jim, mă duc eu să aduc apă de la fântână, tu stai aici și dă cu bidineaua în locul meu.

Jim dădu din cap și răspunse:

— Nu pot, domnule Tom. Stăpâna spus la mine trebui aduci apă și nu pierzi timp și joci. Spus dânsa dacă domnu' Tom roagă eu văruiește, i-o văd de drum! Eu ascult la dânsa! Tu văruiește, nu pe mine pus văruiesc.

— Lasă, mă Jim, nu lua în seamă ce spune mătușa, ea vorbește multe. Hai, dă găleata la mine, că nu stau mult... un minut. Nici nu va afla.

— Mi-e teamă, dom'le Tom. Stăpâna spus rupe urechile lui Jim. Eu crede pe ea, dom'le Tom.

— Cine, mătușa?! Nu bate niciodată pe nimeni, doar îți trage niște castane cu degetaru' în cap, ce, asta-i bătaie? Spune și tu! Doar dă din gură, iar cuvintele nu le simți și nu dor. Totul e să nu plângi. Hai, Jim, auzi, Jim? Uite, îți dau o bilă albă, frumoasă!

Jim se mai înmuie puțin.

— O bilă albă, Jim!... Uite-aici. Ia-o, e nemai-pomenită, nu-i așa?

— Uau! Jim nu văzut așa bilă în viața lui. Da, dom'le Tom, Jim frică bate stăpâna la mine.

— Hai, lasă, uite îți arăt și buba mea de la picior!

Jim era și el un amărât de copil, care ceda destul de repede unei asemenea ispite. Puse găleata jos, luă în mână bila albă și, uitând de toate, se aplecă plin de curiozitate peste piciorul cu bubă, în timp ce Tom desfăcea pansamentul. Dar în clipa următoare, Jim fugi de-i sfârâiau călcâiele, la vale, spre fântână, cu găleata zdrângânind a gol. Tom se apucă să văruiască din nou, iar mătușa Polly văzându-l cum muncește de zor, plecă mulțumită la treburile ei.